

VOOR U GELEZEN...

22 MAART 2012

TEN GELEIDE

U ontvangt hierbij de januari 2012-editie van Voor u gelezen.... Wij waren deze nog aan u verschuldigd!

Ook deze bloemlezing bevat interessante berichten over actuele ontwikkelingen in en om Aruba. Het nieuwe jaar start met het Interparlementair Koninkrijksoverleg met een aantal belangrijke agendapunten. Windenergie en efficiency leveren grote besparingen op voor het WEB. Met de emissierechten die het WEB gaat verhandelen verwacht men 1 miljoen florin te verdienen. En ook op het gebied van onderwijs en gezondheidszorg is er nieuws te melden.

Voor meer nieuws over Aruba verwijzen wij u graag naar www.amigoe.com. Zie ook onze website www.genootschapnederlandaruba.nl. Wij wensen u veel leesplezier!

Koninkrijk- en EU-relaties

Amigoe 10-01-12: Interparlementair Koninkrijksoverleg St. Maarten begonnen

ORANJESTAD/PHILIPSBURG — Parlementsleden uit Nederland, Aruba en Curaçao zijn op St. Maarten om daar hun collega's te treffen voor het Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO). Het overleg is vandaag van start gegaan met een toespraak van Gracita Arindell, voorzitter van de Staten van St. Maarten.

Op de agenda staat onder meer onderwijs, jeugd, energie, behoorlijk bestuur, het Statuut en gezondheidszorg. Volgens de Wereldomroep zette de Curaçaose statenvoorzitter Ivar Asjes direct de toon door in zijn openingsrede te praten over de gewenste 'staatkundige onafhankelijkheid' van Curaçao. In de openingsspeech van de Nederlandse delegatieleider Brigitte van der Burg, reageerde zij direct op de uitspraken van Asjes. Ze benadrukte dat alle landen tijdens de Koninkrijksconferentie de kans hebben gekregen om te kiezen voor volledige onafhankelijkheid. Omdat alle landen toen hebben gekozen om gezamenlijk verder te gaan, hoop ze op een constructief overleg met concrete afspraken die het welzijn van alle burgers in het Koninkrijk ten goede komen.

De Arubaanse delegatieleider Paul Croes (AVP) liet gisteren, vlak voor de reis naar St. Maarten, nog weten dat tijdens dit soort overleggen vroeger de nadruk werd gelegd op de verschillen tussen de landen. Hij zegt dat er nu voor gekozen is om te kijken op welke punten er samengewerkt kan worden, met uitwisseling van expertise. "Niet dat dit vroeger niet gedaan werd, maar de nadruk ligt nu toch meer op samenwerking." Croes vertelt dat alle fracties worden vertegenwoordigd in de Arubaanse delegatie die naar St. Maarten is afgereisd. "AVP heeft vijf vertegenwoordigers, MEP twee, PDR een en de drie onafhankelijke Statenleden gaan ook."

Het overleg duurt nog tot vrijdag waarbij naast gesprekken ook diverse tours, onder meer aan de luchthaven en het ziekenhuis, voor de delegatieleden op het programma staan. Het parlementaire samenwerkingsoverleg binnen het Koninkrijk vindt tweemaal per jaar plaats. Het IPKO is bedoeld als instrument voor communicatie en persoonlijke ontmoetingen tussen de leden van de parlementen in het Koninkrijk. Parlementariër Rene Herdê legt uit: "We komen eens in de zes maanden bij elkaar om te kijken hoe we op verschillende gebieden samen kunnen werken." Het is de bedoeling via uitwisseling van informatie en standpunten door persoonlijk overleg, tot meer onderling begrip te komen. Aan het einde van de bijeenkomst wordt zoals gebruikelijk een slotverklaring opgesteld met teksten waarin de gemeenschappelijke standpunten van de delegaties worden opgenomen. Tot 7 januari 2006 werden deze bijeenkomsten het Contactplan genoemd. Van 2006 tot 2010 was de naam van de bijeenkomst Parlementair Overleg Koninkrijksrelaties (POK). Na het uiteenvallen van de Nederlandse Antillen en de verzelfstandiging van Curaçao en St. Maarten werd de nieuwe naam gekozen voor het overleg tussen de parlementen.

Financiën en economie

Amigoe 03-01-12: Premier: tekort overheid volgend jaar op 3 procent

ORANJESTAD — In zijn eindejaarstoespraak, die vanwege technische problemen later begon, heeft premier Mike Eman (AVP) gesteld dat de regering op de goede weg is om d overheidsfinanciën te verbeteren.

De regeringsleider gaat er nog steeds van uit dat het begrotingstekort volgend jaar teruggebracht is naar 3 procent en dat er in 2016 op deze manier een begrotingsevenwicht kan worden bereikt.

Zoals op 31 december al in *Amigoe* stond, staat dit jaar volgens de premier in het teken van kansen. De regering ziet 2012 als het jaar om te gaan 'oogsten', 'voort te bouwen op de stevige basis' die in 2011 is aangelegd. 2012 wordt het jaar van projecten, meer banen, meer inkomsten en een eensgezinde samenleving met een vaste koers voor zich, aldus Eman.

De premier zegt dat zijn kabinet ook verder gaat met de koers voor meer samenwerking, zowel nationaal via de Sociaal Dialoog als over de grenzen door met name de strategie verder concreet te maken om van Aruba een *hub* te maken voor het Europese en regionale bedrijfsleven. In mei komt er in ieder geval een eerste evenement 'Europa Meets Americas', wat volgens Eman ook de goedkeuring heeft van de Nederlandse regering.

Verder zegt de premier dat Aruba uitgegroeid is tot een internationaal platform voor innovatieve ideeën. Hij verwijst daarbij naar evenementen die de regering organiseerde en waarvoor sprekers als Al Gore, prins Willem-Alexander en professoren van tal gerenommeerde onderwijsinstellingen als Harvard en TU Delft ons eiland aandeden.

Amigoe 26-01-12: Ecologisch ontzilting TNO is proef

ORANJESTAD — Het voorstel van TNO aan Water en Energiebedrijf Aruba (WEB) over de toepassing van ontzilting van zeewater via een nieuwe technologie genaamd Memstill, gaat om een proefproject in een kleine testopstelling. Dat zegt directeur Jan Ebbing van TNO Caribbean tegen *Amigoe*.

Het gaat dus niet om de vervanging van de huidige ontzilting die gebruik maakt van de moderne Reverse Osmosis technologie, benadrukt hij. De nieuwe opstelling zou geplaatst moeten worden bij de fabriek van WEB en maakt gebruik van de restwarmte van de installatie. "De restwarmte heb je daar toch voorhanden en wordt niet of nauwelijks gebruikt", aldus Ebbing. Er hoeft volgens de TNO-directeur dus vrijwel geen energie aan het ontziltingsproces toegevoegd te worden, waardoor het relatief goedkoop is. "Het moet ook concurreren met normale drinkwaterprijzen." Het water dat via Memstill gezuiverd wordt, kan als aanvulling gebruikt worden op het water van de bestaande waterzuiveringsinstallaties. Naast toepassing als drinkwater kan het water ook gebruikt worden voor het vullen van zwembaden, irrigatie van tuinen of voor gebruik in de badkamers van hotels.

Kwaliteit drinkwater

Als WEB met het voorstel akkoord gaat, krijg het bedrijf voor relatief weinig geld een extra ontziltingsinstallatie. TNO Caribbean investeert namelijk zelf ook in de proefopstelling. "Het is voor ons een mooie testcase om te kijken of het drinkwater goed genoeg is", zegt Ebbing. Bij de grote proefprojecten op de Maasvlakte en in Singapore met Memstill, werd zogeheten 'grijs water' geproduceerd. Dit water is niet geschikt om te drinken maar kan gebruikt worden voor bijvoorbeeld het toilet, de wasmachines en tuinen. Ook kan het in de industrie gebruikt worden. De proefopstelling bij WEB gaat verder en zou drinkwater van hoge kwaliteit moeten produceren. "Dat is ook één van de redenen waarom we graag met WEB willen samenwerken."

Ebbing zegt dat het bedrijf veel ervaring heeft met de productie van schoon drinkwater uit zeewater. Als de proef succesvol verloopt, heeft TNO een praktijkvoorbeeld voor eilanden en landen in de regio. De directeur vertelt dat deze technologie bijvoorbeeld op een klein eiland als Saba zeer interessant is. Een grote waterzuiveringsfabriek is voor een dergelijk kleinschalig eiland eigenlijk niet te doen. Memstill zou bij uitstek geschikt zijn voor afgelegen plekken. "Het is namelijk een compacte oplossing." De waterzuiveringsmethode zou ongeveer het formaat van een container hebben. Voor WEB is de Memstill technologie interessant vanwege de kennis die zijn personeel kan opdoen over deze nieuwe technologie, de installatie en het onderhoud hiervan.

Amigoe 26-01-12: Alternatieve energie en efficiency bespaart WEB 12 miljoen

ORANJESTAD — Water- en Energiebedrijf WEB bespaarde vorig jaar 12 miljoen florin op brandstofkosten door het gebruik van windenergie. Daarnaast voorspelt het bedrijf door de investeringen in efficiëntere productiemiddelen dit jaar ruim 4000 vaten olie per dag te gebruiken tegen 6200 voor de water- en stroomproductie. De consument gaat echter niet minder betalen nu, zo blijkt uit de presentatie van WEB.

Windmolenpark Vader Piet wekte vorig jaar gemiddeld 12,86 megawatt (MW) stroom per maand. Dit betekende een besparing van 12 miljoen florin op de brandstofkosten van WEB. 68 procent van de totale bedrijfskosten waren overigens brandstofkosten. Luis Oduber, hoofd Bedrijfsbureau: "12 miljoen is een groot bedrag, maar op de totale kosten is dit maar 3,7 procent. Het helpt, maar het is niet van betekenis als het gaat om de tarieven."

Een jaar eerder wekte het windmolenpark gemiddeld 12,16 MW per maand op. Oduber legt uit dat het windmolenpark echter minder stroom opwekt dan vooraf is geraamd. Dat heeft te maken met omstandigheden

waar WEB geen invloed op heeft zoals wind en het klimaat, zegt hij. Uitbater van het park, Henk Hutting, voorspelde namelijk een gemiddelde van 18,77 MW per maand.

Na zes jaar tijd is WEB echter ongeveer 23 procent minder afhankelijk van prijsschommelingen van olie. Die prijs is in die periode echter wel met 150 procent gestegen. Directeur Oslin Boekhoudt geeft dan ook aan dat WEB blijft werken aan de 'uitdaging' van de stijgende olieprijs. Met het geplande tweede windmolenpark en de zonnepanelen gebruikt het water- en energiebedrijf straks 43 procent minder brandstof. In een raming laat WEB zien dat wanneer het bedrijf geen investeringen zou doen voor een meer efficiënt energiegebruik het over tien jaar 6972 vaten olie per dag zou moeten gebruiken. Met de investeringen die al zijn gedaan en nog gedaan worden, voorspelt het bedrijf over tien jaar 3376 vaten per dag te gebruiken. Een verschil dus van 3596 vaten olie per dag.

Zo is vorig jaar geïnvesteerd in nieuwe Recipmotoren, die naar verwachting in juni van dit jaar helemaal klaar zijn. Deze zijn energiezuiniger. Voor het komende jaar wordt dus verder gewerkt aan projecten om WEB minder afhankelijk van olie te maken. Het tweede windmolenpark is daar één van. Daarvoor vindt op dit moment nog het haalbaarheidsonderzoek plaats en is ook al begonnen aan een milieueffectenonderzoek. Dit is naar verwachting in het eerste kwartaal van dit jaar klaar. Het plan om WEB op aardgas te laten werken is ook klaar en daarvoor zijn investeringen nodig aldus Boekhoudt. "We gaan dit plan uitvoeren, zodra het contract met Valero geformaliseerd kan worden voor de levering van gas.

De directeur benadrukt het belang van efficiëntie en geeft aan dat ook binnen de organisatie hiernaar gekeken wordt. Met vakbond Siwa wordt gewerkt aan een herstructureringsplan. Dit betekent onder meer een reorganisatie van de afdeling klantenservice, aldus Boekhoudt. Ook wordt er gekeken naar een automatiseringssysteem om de watermeters te lezen.

Tarieven

WEB is nog steeds in gesprek met banken over nieuwe afspraken om een financiële achterstand in te halen. Deze aanpassing werd door het bedrijf in augustus vorig jaar aangevraagd om een tariefverhoging van 21,2 procent te vermijden. Het bedrijf kreeg tot juni van dit jaar de tijd. Zolang de olieprijs onder een gemiddelde van 104,15 dollar per maand blijft, hoeven de tarieven niet opnieuw omhoog. WEB-woordvoerder Asja Dongen laat weten dat de prijs van olie gisteren op 103 dollar stond. Eind december was dit nog 96,8 dollar. De prijs lijkt dus aardig dicht in de buurt te komen van de grens van 104,15 dollar. "Maar het kan net zo goed dalen", aldus Dongen. "Dat hebben we eerder ook gezien." Mocht de prijs boven de afgesproken grens uitkomen, dan moet er intern en met alle banken besproken worden wat te doen. "Maar we willen niet vooruit kijken", aldus Dongen. Met hoeveel de tarieven dan eventueel verhoogd worden is nog 'totaal onbekend', aldus de woordvoerder. Het is bij haar niet bekend wanneer de afspraken met de banken worden afgerond.

Amigoe 27-01-12: Tot miljoen verdienen aan emissierechten

ORANJESTAD — Met de emissierechten die het Water- en Energiebedrijf WEB gaat verhandelen, verwacht het bedrijf 500.000 tot 1 miljoen florin per jaar te verdienen. Dit heeft echter niet direct invloed op de tarieven.

Directeur Oslin Boekhoudt laat weten dat het verhandelen op de internationale emissiehandelsmarkt doorgaat, maar dat het nog een langdurig proces is. Eind vorig jaar was het bedrijf nog bezig om de waardering te krijgen. Die waardering geeft de mate aan waarin het bedrijf ervoor zorgt om de uitstoot van vervuilende stoffen, en met name broeikasgassen die de ozonlaag aantasten, beperkt te houden. Boekhoudt vertelt dat die waardering inmiddels binnen is.

Het is nu bekend hoeveel rechten er verhandeld kunnen worden en daarmee verwacht WEB een jaarlijkse opbrengst van 500.000 tot 1 miljoen florin te behalen. Dit bedrag is echter nog klein tegenover de kosten van olie die WEB op jaarbasis heeft. Daardoor zullen de emissierechten niet gelijk invloed hebben op de tarieven. "Zoals je ziet, zijn de kosten voor olie hoog en 500.000 of 1 miljoen tegenover ruim 300 miljoen is niets", licht de directeur toe. "Het is een druppel op een hete plaat, maar alle beetjes helpen", aldus Boekhoudt. De opbrengst uit de handel in emissierechten (carbon credits) wordt onder meer gebruikt om onderzoek naar efficiëntere productietechnieken te doen en om de productiekosten te verlagen.

Amigoe 27-01-12: Douane Aruba in 2013 los van belastingdienst

ORANJESTAD — Tijdens de viering van de Dag van de Douane gisteren, werd ook bekend dat de douane vanaf januari volgend jaar een zelfstandig orgaan wordt. Het valt dan niet meer onder de Directie der Belastingen (Siad).

Hiermee komt de regering tegemoet aan de wensen van een groot aantal douanebeambten, met name die vertegenwoordigd zijn door vakbond Sada. De voorzitter van de vakbond, Sharina Hernandez, zegt dat er een

nieuw tijdperk is aangebroken voor de douanediens. Er zijn namelijk vier grote projecten waardoor de douane niet alleen wordt verzelfstandigd, maar ook een nieuw kantoor krijgt. De juridische positie van het personeel verandert en er komt een ander softwaresysteem. Dit laatste is overigens niet geheel nieuw. Het gaat om Asycuda ofwel Automated System for Customs Data, dat wereldwijd gebruikt wordt voor het uitwisselen van douane-informatie. Ook Unctad, de VN-organisatie voor handel en ontwikkeling, beveelt dit systeem aan. Het systeem zou al ingevoerd worden, maar het project werd aan het begin van het millennium stilgelegd.

Minister Mike de Meza (AVP), verantwoordelijk voor de douane, laat weten dat er ook extra investeringen komen voor het trainen van personeel, de aanschaf van snuffelhonden en een opfriscursus schieten. De bewindspersoon is ervan overtuigd dat deze plannen eerder slagen als de douane op eigen benen komt te staan. Stephan Maduro, vervangend hoofd van de douane, zegt dat zijn dienst met al die ontwikkelingen ook de dienstverlening kan verbeteren.

Diversen

Amigoe 14-01-12: Nederlands universiteitsinstituut schoolt onderwijspersoneel bij

ORANJESTAD — In samenwerking met Tier (Top Institute for Evidence Based Education Research) in Nederland wordt dit jaar op Aruba mastercursussen en trainingen opgezet voor docenten en andere werknemers in het onderwijs. Als eerste wordt gestart met bijscholingsactiviteiten voor beleidsmedewerkers. Doel uiteindelijk is de kwaliteit van het onderwijs verbeteren.

De komende maanden worden meerdere trainingstrajecten opgezet voor personen uit het onderwijsvakgebied, vertelt de minister van Justitie en Onderwijs, Arthur Dowers (AVP). Dit gebeurt in samenwerking met Tier, een instituut dat door de Universiteit van Amsterdam, de Universiteit Maastricht en de Rijksuniversiteit Groningen is opgericht. De minister wil met dit instituut gaan kijken naar mogelijkheden om personen met beleidsmatige- en managementfuncties in het onderwijs, zoals schooldirecteuren en ambtenaren van het ministerie van onderwijs, bij te scholen op academisch niveau. Dit door ze bepaalde modules van een masteropleiding, die in Nederland al draait, hier te laten volgen.

Dowers verwacht dat er binnen enkele weken met de eerste module gestart kan worden. Docenten uit Nederland komen daarvoor naar Aruba. "Als daar in de toekomst een masteropleiding uit voort kan komen is dat heel mooi, maar de inzet is bijscholing op een hoog niveau." Het doel van deze bijscholing is dat de beleidsmedewerkers straks beter hun personeel kunnen begeleiden wat vervolgens weer moet bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast is de insteek van de minister dat er meer in het belang van de studenten gehandeld wordt. Volgens Dowers zijn er op Aruba meer dan 100 personen die in aanmerking komen voor deze bijscholing. Of ze ook allemaal deel zullen nemen, dat weet hij niet.

Voorwaarde voor de samenwerking is wel dat er lokale mensen worden opgeleid die straks zelf deel uit maken van het onderzoeksprogramma van Tier, aldus Dowers. Op die manier kan Aruba straks zelf het programma van Tier hier draaien. Hierin kan dan weer worden samengewerkt met andere landen in het Caribische gebied, gaat de minister verder. We kennen allemaal immers dezelfde problemen, licht hij toe. Dowers noemt als voorbeeld Trinidad, waar ze met het taalprobleem kampen: hoe kan worden omgegaan met scholieren die de taal van het land niet beheersen als hun moedertaal. "Dat zijn vraagstukken waar wij ook mee bezig zijn."

'Niet testen op kinderen'

Het onderzoeksprogramma van Tier is gebaseerd op *evidence based research*, op bewezen feiten. De minister vindt dat dit te weinig gebeurt met alle gevolgen van dien. "Generaties worden opgezadeld met onderwijsveranderingen waarvan je niet zeker weet of ze zullen werken. Ik vind dat risicovol." De minister vraagt zich dan ook af of ideeën van geleerden mogen worden getest op kinderen. "Ik vind dat een hele belangrijke vraag die steeds gesteld mag worden. Wat we nu kunnen doen, is eerst bepaalde zaken goed onderzoeken om zo de risico's voor studenten te beperken." Dit idee noemt hij de kracht van Tier. Er wordt nu dan ook gekeken of personen die in Nederland bezig zijn met een promotieonderzoek, met daarin aspecten die ook voor Aruba relevant zijn, een deel van hun onderzoek op Aruba kunnen doen. Of dat ons eiland kan helpen bij het analyseren van verzamelde informatie.

Een onderzoek dat op Aruba plaats heeft, wordt in eerste instantie gecoördineerd door het ministerie van Onderwijs. Het is echter de bedoeling dat in de toekomst de Universiteit van Aruba hiervoor zelf een vakgroep vormt.

Kosten

Hoe het kostenplaatje er precies uitziet, is nog niet bekend. Dowers laat weten dat het bijscholingsproject ook door het ministerie wordt vergoed. Hij sluit echter niet uit dat er om een financiële bijdrage van cursisten wordt gevraagd. "Dat schept ook een zekere verplichting aan degene die bijscholing krijgen. Maar in principe gaan we er nu van uit dat de cursussen die de komende jaren gegeven worden, door de overheid worden bekostigd." Eerder werd al bekend dat er extra geld vanuit Nederland is gekomen voor het onderwijs. Een deel van dat geld wordt hiervoor gebruikt, aldus Dowers. Hij praat over meer dan 100 duizend florin voor het geven van cursussen en een miljoen voor het draaien van een opleiding. "Het gaat om veel geld, maar ik denk dat het rendement er zeker zal zijn."

Volgens de minister is er vraag naar bijscholing binnen het onderwijs. Deelname is in eerste instantie op vrijwillige basis. Hij laat echter weten dat er wordt gewerkt aan een nieuwe wet op het gebied van kwaliteit van het onderwijs waardoor bijscholing wel verplicht wordt. Maar dit staat nog in de kinderschoenen, aldus de minister.

Amigoe 23-01-12: HOH en VUmc tekenen MOU

ORANJESTAD — Het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) heeft afgelopen vrijdag een memorandum of understanding (MOU) ondertekend met het medisch centrum van de Vrije Universiteit van Amsterdam (VUmc). Dit nadat in mei van 2010 al een samenwerkingsakkoord werd ondertekend voor het verzorgen van coschappen voor aankomende specialisten op Aruba en het opleiden van Arubaanse verplegers.

Aan de samenwerkingsovereenkomst voor een periode van vijf jaar, het resultaat van een lange toenadering tussen de beide instellingen, was een aantal voorwaarden gebonden. Het HOH moest het niveau van haar diensten zien op te krikken naar dat van andere ziekenhuizen in de regio. Daarbij zou het HOH constant door VUmc worden getoetst op haar functioneren. Afgelopen vrijdag werden voor de ondertekening presentaties gegeven door Margreeth van der Meijde, directeur van het VUmc, opleidingsdirecteur Gerda Croiset, en Wim Polderman, directeur van de aan de VUmc gebonden Amstel Academie. Dit in aanwezigheid van minister Richard Visser (AVP) van Volksgezondheid en Sport en Gerardo Oduber van de Raad van Toezicht van het HOH. Bestuursleden Arnoud Boesten en Theo de Kool en Deepu Daryanani, voorzitter van de opleidingscommissie van het HOH, ondertekenden het MOU namens het ziekenhuis.

Uit de presentaties bleek dat het HOH een succesvolle periode achter de rug heeft waarbij artsen in opleiding van het VUmc – waaronder ook een aantal Arubanen - met succes hun coschappen doorliepen onder Arubaanse specialisten in het HOH. Ook hebben verplegers op de afdelingen Intensive Care en Spoedeisende Hulp cursussen gevolgd. Nu is gebleken dat het HOH op het gewenste niveau is volgens het VUmc kan de samenwerking een nog vastere vorm krijgen. Nu kunnen bijvoorbeeld ook basisartsen van het VUmc hun specialisatie starten op Aruba. Voorheen was dit nog een punt van discussie tussen het medisch centrum en het HOH. Ook gaan verplegers en Arubaanse specialisten voortaan aan de hand van videoconferentie cursussen volgen. Dit jaar start bovendien een nieuwe vervolgopleiding voor verplegers die al werkzaam zijn op de kraamafdeling, de kinderafdeling en de dialyseafdeling van het HOH.

Het VUmc is niet het enige ziekenhuis in het buitenland waar het HOH mee samenwerkt. Zo is er een samenwerkingsafpraak met de apotheek van het Maxima Medisch Centrum in Eindhoven voor de levering van goedkope medicijnen. Ook werkt het HOH samen met het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis in Amsterdam op gebied van Intensive Care. Met het Elkerliek Ziekenhuis in Helmond en de Academische ziekenhuizen van Nijmegen en Maastricht wordt op weer andere terreinen samengewerkt. Op gebied van cardiologie en neurologie werkt het HOH samen met Fundacion Cardioinfantil in de Colombiaanse hoofdstad Bogotá.